

Toolbox Instrumenten voor gebruik in de opvang voor slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties

Dit product komt voort uit een samenwerking tussen:

Open Universiteit

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Centre of Expertise
Veiligheid & Veerkracht
Een initiatief van **ANOS**

Introductie

De Toolbox is ontwikkeld in opdracht van Valente als branchevereniging voor participatie, begeleiding en veilige opvang en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), door het lectoraat Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties (ViA) van Avans Hogeschool, in samenwerking met de bijzondere leerstoel Rechtsantropologie aan de Open Universiteit (OU) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Vrouwenopvang organisaties gebruiken standaard de Risicoscreening opvang slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties ([Verwey-Jonker Instituut, 2023](#)) en de Kindcheck voor het inschatten van de (acute) veiligheidssituatie. Voor verdieping in geweldsproblematiek zijn er diverse instrumenten op de markt beschikbaar. Uit [onderzoek](#) is gebleken dat professionals in de praktijk veel verschillende instrumenten gebruiken, maar dat het voor hen niet altijd duidelijk is wanneer, waar en hoe zij deze instrumenten kunnen inzetten.

Daarnaast is in 2020 het Keurmerk '[Veiligheid in de Vrouwenopvang](#)' gestart. Het keurmerk bevat een normenkader. Indicator 1 van het Normenkader beoogt dat de intake van cliënten in de opvang wordt gedaan door deskundig personeel met een aantal inventarisaties. De inventarisatie zou moeten bestaan uit de veiligheidssituatie van cliënten en cliëntensysteem, geweldsproblematiek, onderliggende problematiek, de hulpvraag op alle levensgebieden, situatie rond de kinderen, ouderschap en gezagsverhouding en traumascreening. Vanuit de [Kindcheck](#) controleert de professional hoe de gezagsverhoudingen binnen het gezin liggen, of er kinderen zijn die niet meekomen en wat de veiligheidssituatie is van kinderen die niet meekomen (Normenkader Veiligheid in de Vrouwenopvang, 2020).

Zowel de risicoscreening van Verwey Jonker als de Kindcheck worden standaard gedaan bij cliënten die binnenkomen bij de opvang. Deze toolbox geeft een overzicht van mogelijke instrumenten die (verdiepend) ingezet kunnen worden tijdens de inventarisatiefase. Met behulp van de toolbox moeten professionals antwoord

Introductie

kunnen krijgen op de volgende vragen:

1. Met welk doel zet je dit instrument in?
2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?
3. Op welk moment neem je dit instrument af?
4. Wat is verder nog handig om te weten?

Daarnaast geeft de toolbox antwoord op de afnameduur, kosten van de aanschaf van de materialen, vereiste voorkennis en type instrument (actuarieel of professioneel gestructureerd oordeel).

Er is een keuze gemaakt over welke instrumenten opgenomen zijn in deze Toolbox. Zowel het keuzeproces als de instrumenten die niet geselecteerd zijn in deze toolbox, is beschreven in de bijgeleverde verantwoording.

Bekijk de kennisclip via
de QR-code voor meer
informatie over het
gebruik van de Toolbox

Methodologische achtergrond voor het gebruik van instrumenten in de praktijk

In de praktijk wordt je bij binnenkomst van een cliënt met problemen geconfronteerd die om onderzoek vragen. Het gebruik van instrumenten heeft alleen maar zin als er na het gebruik van instrumenten ook gehandeld wordt op de resultaten; vonken in plaats van (enkel) vinken. Informatie die men ophaalt met het instrument is pas relevant als de professional de uitkomst in woorden weet te vertalen, die voor de cliënt en zijn/haar omgeving als belangrijk wordt ervaren. Het invullen van vragenlijsten of beantwoorden van vragen kan, door teveel vragen te stellen of de onjuiste vragen te stellen, belastend zijn (Beurskens, van Peppen, Swinkels, Vermeulen & Wittink, 2012).

Daarom is het zo belangrijk dat een professional de juiste keuze weet te maken om het goede instrument in te zetten. Een keuzehulp om de juiste instrumenten te kiezen is dan helpend.

Je kunt instrumenten inzetten voor verschillende doeleinden. Een belangrijk onderscheid is of je met instrumenten iets wil meten of niet. Instrumenten die je inzet om iets te meten wordt een **actuarieel instrument** genoemd. Een actuarieel instrument is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek naar factoren die het best de kans op ontstaan of herhaling voorspellen. Deze instrumenten geven een weging af via een statistische formule. Professionals hoeven zelf geen conclusie te trekken over de grootte van het risico (Bartelink, ten Berge & Prakken, 2017). Een score voor validiteit en betrouwbaarheid is dan van belang.

Naast actuariële instrumenten, zijn er ook instrumenten voor een **gestructureerd professioneel oordeel**. In dat geval zullen professionals, eventueel na overleg met collega's, zelf tot een inschatting van de risico's moeten komen op basis van het instrument (Bartelink, ten Berge & Prakken, 2017).

Validiteit en betrouwbaarheid kan uitgelegd worden aan de hand van het volgende voorbeeld. Stel dat drie

Methodologische achtergrond voor het gebruik van instrumenten in de praktijk

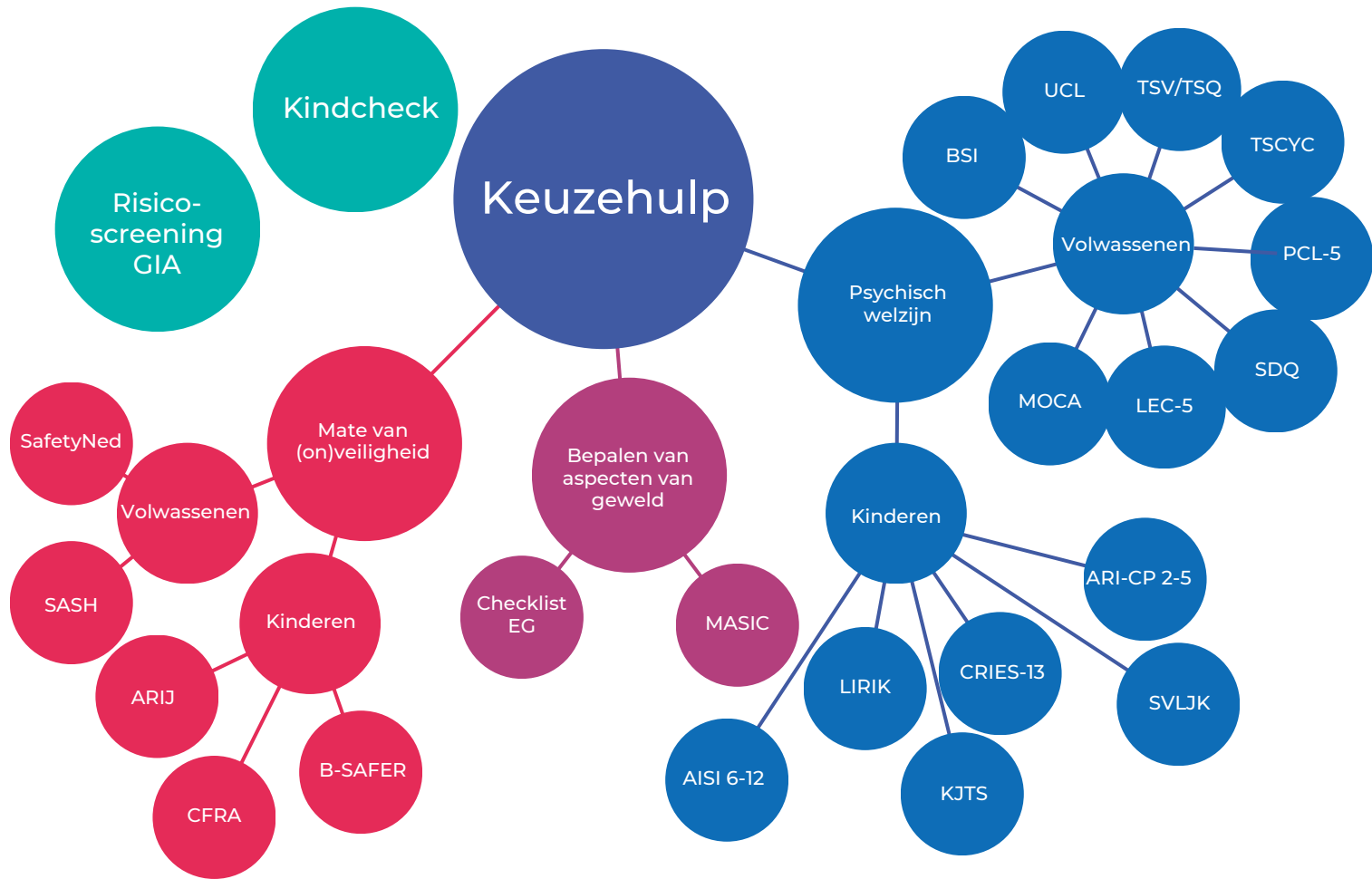
personen een ruimte opmeten met hetzelfde meetlint. Dat lint is een betrouwbaar meetinstrument als alle drie de gebruikers met hetzelfde resultaat komen. Maar stel nu dat er tien centimeter van het meetlint is afgeknipt. Als vervolgens opnieuw dezelfde meting wordt verricht, dan blijkt dat er consequent tien centimeter mist. Het instrument is niet valide, want het meet niet waar het voor bedoeld is.

In de Toolbox is, indien relevant, een COTAN beoordeling opgenomen. COTAN staat voor Commissie Testaangelegenheden Nederland. De COTAN is een centrale commissie van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en heeft als missie om de kwaliteit van tests en testgebruik in Nederland te bevorderen.

Tot slot staat er bij elk instrument een verwijzing naar literatuur. Een instrument is vaak na lang onderzoek tot stand gekomen en regelmatig hebben deskundigen op enig moment onderzoek gedaan naar de eigenschappen van het instrument. Een instrument mag daarom om geen enkele reden aangepast of veranderd worden, ten behoeve van het gebruik in de praktijk.

Gebruik van de keuzehulp

Keuzehulp

Kindcheck

Risico-screening GIA

Mate van (on)veiligheid

Bepalen van aspecten van geweld

Psychisch welzijn

Volwassenen

Kinderen

Kinderen

Volwassenen

SafetyNed

SASH

ARIJ

CFRA

B-SAFER

Checklist EG

MASIC

AISI 6-12

LIRIK

KJTS

CRIES-13

ARI-CP 2-5

SVLJK

UCL

TSV/TSQ

TSCYC

PCL-5

MOCA

LEC-5

SDQ

Bepalen van aspecten van geweld

Eergerelateerd geweld: Checklist Eergerelateerd geweld

Hechtingsproblematiek: AISI 2-5 of 6-12, ARI-CP 2-5

Kindermishandeling: Kindcheck, ARIJ, CFRA, LIRIK

Partnergeweld: B-SAFER, MASIC

Psychische klachten: BSI, SDQ, UCL

Stalking: SASH

Trauma: CRIES-13, KJTS, LEC-5, PCL-5, SVLJK, TSCYC, TSV/TSQ

Terug naar keuzehulp

Uitleg symbolen in de toolbox

Geeft een beschrijving van de ingeschatte tijdsduur van het gebruik van het instrument.

Geeft weer of een instrument een actuariel instrument is of gebruikt wordt voor een gestructureerd professioneel oordeel. In [de kennisclip](#) wordt het verschil uitgelegd.

Geeft een beschrijving van de eventuele kosten die het gebruik van het instrument kosten. Eventueel wordt daarnaast weergegeven waar het instrument verkregen kan worden.

Geeft weer welke voorkennis een professional, volgens de instructies van het instrument, dient te hebben alvorens dit instrument te kunnen gebruiken.

Risicoscreening opvang slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties (Tan & Lünemann, 2023)

Afhankelijk van de situatie, maar richtlijn is 1 uur.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Geen kosten aan verbonden. De risicoscreening is te vinden via de website van [Valente](#).

In principe dient iedere medewerker (mbo/hbo) van de opvang met dit instrument te kunnen werken. Het is aanbevolen om nieuwe medewerkers te ondersteunen in het begin.

Terug naar [keuzehulp](#)

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Inzicht krijgen in de veiligheidssituatie van een cliënt die zich bij een opvanginstelling meldt. Het instrument brengt risico's systematisch in een vroeg stadium in kaart.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Het instrument is ontwikkeld voor de opvang van slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties en wordt standaard ingezet tijdens de intake.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Zo snel mogelijk, maar tenminste binnen 24 uur na aankomst in de opvang.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De Risicoscreening voor de opvang bij geweld in afhankelijkheidsrelaties is een breedte-instrument. Op basis van de uitslag zet je als professional verdiepende instrumenten in om eventueel meer informatie te vergaren.

Bekijk de kennisclip via de QR-code voor meer informatie over het gebruik van de risicoscreening GA

Kindcheck (Augeo, 2021)

Wordt niet beschreven.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Geen kosten aan verbonden. Informatie over de Kindcheck kun je hier vinden.

Er is geen specifieke voorkennis nodig, er zijn verschillende cursussen beschikbaar omtrent het gebruik van de meldcode.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Het doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Betrokken kinderen van cliënten die zich melden voor intake bij opvanglocaties voor geweld in afhankelijkheidsrelaties.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

De Kindcheck houdt in dat de professional in gesprek met de cliënt nagaat of er minderjarige kinderen in het gezin zijn en inschat of zij veilig zijn. Je doet de Kindcheck tijdens de allereerste intake.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De Kindcheck is geen instrument maar een onderdeel van stap 1 van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Daarom is de Kindcheck verplicht voor iedereen die onder de Wet Verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling valt.

Terug naar [keuzehulp](#)

Attachment Insecurity Screening Inventory AISI 2-5 of 6-12 (Polderman & Kellaert-Knol, 2012)

Circa 10 minuten.

(A) Actuarieel instrument &
(B) Gestructureerd
professioneel oordeel.

Er zijn kosten aan het gebruik
verbonden. De materialen zijn
te bestellen via [deze link](#).

De vragen over het hechtings-
gedrag worden kwantitatief
geïnterpreteerd. De open
vragen worden kwalitatief
geïnterpreteerd door een
psycholoog, orthopedagoog of
kinderpsychiater.

Terug naar [keuzehulp](#)

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De AISI meet hechtingsproblematiek. De totale hechtingsproblematiek wordt middels een score vastgesteld, maar ook in welke onveilige hechtingscategorie het kind valt.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

De AISI 2-5 is voor kinderen van 2 tot 5 jaar. De AISI 6-12 voor 6 tot 12 jaar. Ouders vullen de vragenlijst in. De vragenlijst bestaat uit een deel A en deel B. Deel A bestaat uit twintig vragen die gaan over hechtingsgedrag van het kind. Deel B bevat een aantal open vragen aangaande de interactie tussen kind en volwassene.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Op het moment dat er vanuit de risicoscreening GIA en kindcheck het vermoeden bestaat van hechtingsproblematiek.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Valideringsonderzoek is uitgevoerd door de Universiteit van Amsterdam. Uit [dit onderzoek](#) blijkt dat de AISI 2-5 valide en betrouwbaar is. De AISI 6-12 is vrijwel identiek aan de versie 2-5 jaar. Deze versie is echter nog in ontwikkeling. De AISI is (nog) niet beoordeeld door de COTAN.

Attachment Relationship Inventory Caregiver Perception (ARI-CP 2-5) (Spruit et al., 2019)

Circa 15 minuten.

Actuarieel instrument.

Het instrument is vrij inzetbaar na achterlaten van persoonsgegevens via BasicTrust.

Voor de afname en scoring wordt een HBO opleiding aangeraden. Voor een verantwoorde interpretatie is een vooropleiding binnen de gedragswetenschappen vereist.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de gehechtheidsrelatie tussen kind en opvoeder, vanuit de perceptie van de opvoeder.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Voor opvoeders, in welke mate nemen zij problemen waar in de gehechtheidsrelatie met hun kind.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Dit instrument kan op ieder moment ingezet worden, wanneer er meer inzicht in de situatie gewenst is.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De ARI-CP is een doorontwikkeling van de AISI 2-5. De ARI-CP 2-5 is (nog) niet beoordeeld door de COTAN. Wel is onderzoek uitgevoerd onder 446 opvoeders. Hieruit blijkt dat de betrouwbaarheid, interne structuur, convergente validiteit en concurrente validiteit van de ARI-CP 2-5 voldoende is.

Terug naar [keuzehulp](#)

Actuarieel Risicotaxatie Instrument voor Jeugdbescherming (ARIJ) (Van der Put, Assink & Stams, 2015)

Circa 15-20 minuten.

Actuarieel Instrument.

Er zijn geen kosten aan gebruik van het instrument verbonden.

Je mag het instrument gebruiken na het volgen van een training van expertisecentrum FORTHO. Hier is het instrument ook te vinden.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Het instrument verzamelt informatie over opvoeders en kinderen die betrokken zijn bij een onderzoek naar kindermishandeling en/of verwaarlozing.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Door het invullen van de veiligheidstaxatie (10 items) wordt de directe onveiligheid van het kind ingeschat. De risicotaxatie (30 items) wordt gebruikt voor het inschatten van het risico op toekomstige onveiligheid. Er zijn 3 risico-indelingen bij de uitkomst: laag risico, middelmatig risico, hoog risico. Het dynamisch risicoprofiel geeft aan in hoeverre het risico op toekomstige kindonveiligheid kan worden verlaagd met ingrijpen in de risicofactoren die de ARIJ meet.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Bij twijfels over de (on)veiligheid van de opvoedsituatie.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De ARIJ is (nog) niet beoordeeld door de COTAN. Wel is onderzoek uitgevoerd naar de betrouwbaarheid en validiteit, zie Vial, Van der Put & Assink (2020).

Terug naar [keuzehulp](#)

Brief Spousal Assault Form for the Evaluation of Risk (B-SAFER) (de Ruijter, 2011)

Circa 15-20 minuten.

Professioneel gestructureerd oordeel.

Er zijn kosten aan gebruik verbonden, de Nederlandse versie kun je [hier](#) bestellen.

Gebruik van de B-SAFER zou vergezeld moeten gaan van een training.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Om een inschatting te maken van het onmiddellijke risico op partnergeweld (binnen twee maanden), het lange termijn risico (meer dan twee maanden), en het risico op zeer ernstig of fataal geweld.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

De B-SAFER kan afgenomen worden bij relationele geweldplegers, dus bij de daders van geweld in afhankelijkheidsrelaties.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA vermoeden blijkt van aanwezigheid van partnergeweld en je wil graag extra informatie vergaren.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Het instrument is een verkorte versie van de SARA (The Spousal Assault Risk Assessment).

Brief Symptom Inventory (BSI) of BSI-18 (Beurs, 2008)

Circa 15-20 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn kosten aan het gebruik verbonden. Via Pearson Education kan het instrument aangeschaft worden.

Het instrument stelt geen eisen. De professional heeft kennis nodig om het instrument te scoren, cliënten nemen de vragenlijst zelf af.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De BSI is een zelfrapportage lijst om de aard en de ernst van de klachten van iemand die een behandeling zoekt voor psychische klachten in kaart te brengen. De BSI inventariseert op negen dimensies: somatische klachten, cognitieve problemen, interpersoonlijke gevoeligheid, depressieve stemming, angst, hostiliteit, fobische angst, paranoïde gedachten en psychoticisme.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Voor volwassenen vanaf 18 jaar, bij vermoedens van psychische klachten en de wens van de cliënt om in behandeling te gaan.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als er uit de risicoscreening GIA blijkt dat er vermoeden is van psychische klachten bij de cliënt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De BSI 18 is een verkorte versie van de BSI en screent op de meest voorkomende klachten: lichamelijke klachten, depressie en angst. De COTAN beoordeling is goed. Er is een Amerikaans onderzoek verricht naar de betrouwbaarheid en de validiteit.

Terug naar keuzehulp

California Family Risk Assessment (CFRA-NL) (Van der Put, Hermanns, & Sondejker, 2016)

Circa 10 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten verbonden.
Via het Expertisecentrum Fortho kan het instrument opgevraagd worden.

Het instrument stelt geen eisen. Er wordt enige basiskennis over het onderwerp verwacht.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Het inventariseren van de belangrijkste risicofactoren voor ernstige kindermishandeling en verwaarlozing en het op basis daarvan maken van een inschatting van het toekomstige risico op kindermishandeling en verwaarlozing.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Bij kinderen en jongeren waarbij je een vermoeden hebt van kindermishandeling en verwaarlozing.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de Kindcheck een vermoeden van kindermishandeling blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Het instrument is in 1988 ontwikkeld in Amerika. Niet alle risico's op mishandeling of verwaarlozing worden door de CFRA-NL gecheckt. De omschrijving van sommige items in de CFRA werd iets aangepast aan het doel in Nederland werd gebruikt. Uit Nederlands onderzoek blijkt dat de CFRA-NL op een verantwoorde manier gezinnen met een hoog risico op kindermishandeling en verwaarlozing kan aanwijzen.

Terug naar keuzehulp

Checklist Eergerelateerd Geweld (EEG) (Landelijk expertisecentrum Eergerelateerd Geweld, 2020)

Wordt niet beschreven.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Er zijn geen kosten aan gebruik van het instrument verbonden en is te downloaden via [deze link](#).

Het instrument stelt geen eisen. In het instrument zijn veel pop-ups verwerkt, om de niet-ervaren gebruiker van enige achtergrondinformatie te voorzien.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De checklist is ontwikkeld om informatie in kaart te brengen over families waarbij (dreigend) geweld speelt, waarbij een geschonden familie-eer een rol kan spelen.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Dit instrument is niet op het individu gericht, maar op het vergaren van inzichten over de familie.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Bij vermoedens van eergerelateerd geweld na afname van de risicoscreening GIA.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De checklist is ontwikkeld door/voor de politie en is daardoor bruikbaar binnen die setting. De politie stelt de checklist [beschikbaar](#) aan alle partners in de veiligheidszorg. Het instrument wordt ook gebruikt door VT en de opvang.

Terug naar [keuzehulp](#)

Children's Revised Impact of Event Scale (CRIES-13) (Verlinden et al., 2014; Verlinden et al., 2017)

Wordt niet beschreven.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten aan het gebruik van het instrument verbonden en is vrij beschikbaar via het NJI.

Geen specifieke voorkennis vereist. Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De CRIES-13 is een vragenlijst waarmee gescreend wordt op posttraumatische stressklachten bij kinderen. De vragenlijst bestaat uit dertien items, verdeeld over drie subschalen: herbeleving; vermijding; en verhoogde prikkelbaarheid. De score op de CRIES-13 kan worden gezien als een continue score; dus hoe hoger de score, hoe meer het kind last heeft van posttraumatische stressklachten.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Kinderen van 8 tot 18 jaar.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA blijkt dat er sprake is van PTSS-klachten bij aanwezige kind(eren).

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De kindversie van de vragenlijst wordt ingevuld door het kind; de oudersversie door de ouder, bij voorkeur in de aanwezigheid van de afnemer. Onderzoek naar de validiteit en betrouwbaarheid heeft plaatsgevonden o.l.v. het AMC en het Traumacentrum van de Bascule te Amsterdam (zie Verlinden et al., 2014.)

Terug naar keuzehulp

Kind en Jeugd Trauma Screener (KJTS) (Kooij & Lindauer, 2019)

Circa 10-15 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten aan gebruik van het instrument verbonden en te downloaden via [TFCBT Netwerk Nederland](#).

De screeningslijst kan door iedereen worden ingevuld en vraagt niet om specifieke scholing. Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De KJTS is een kort instrument gebaseerd op de DSM-5-criteria voor een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Het meet mogelijke trauma's en traumagerelateerde problemen bij jongeren.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Betrokken kinderen van 7 tot 17 jaar. Er is een ouderversie en een kindversie (zelfreportvragenlijst) beschikbaar.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA blijkt dat er sprake is van PTSS-klachten bij aanwezige kind(eren).

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Het is een vertaling van de Engelse vragenlijst Child and Adolescent Trauma Screen (CATS). Voor meer achtergrondinformatie over de vragenlijst via [Kenniscentrum KJP](#) of [Richtlijnen Jeugdhulp](#).

Terug naar [keuzehulp](#)

Life Events Checklist for DSM-5 (LEC-5) (Weathers et al., 2013; Boeschoten et al., 2014)

Circa 10 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten aan het gebruik van het instrument verbonden. Het instrument is vrij beschikbaar via [deze link](#).

Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De LEC-5 is een zelfbeoordelingsvragenlijst voor de inventarisatie van ingrijpende en/of stressvolle gebeurtenissen. De vragenlijst beoordeelt blootstelling aan 16 gebeurtenissen die bekend zijn als mogelijke voorlopers van PTSS en bevat ook één extra item dat beoordeeld of er sprake is van een andere bijzondere stressvolle gebeurtenis die niet beschreven wordt door de eerste 17 items.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Volwassenen.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA blijkt dat er sprake is van PTSS-klachten bij de ouder.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De LEC-5 is [in Amerika](#) ontwikkeld en beschikbaar gesteld door [National Center of PSD](#).

PTSS Checklist volgens de DSM-5 (PCL-5) (Boeschoten et al., 2014)

Circa 5-10 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten aan het gebruik van het instrument verbonden. Het instrument is te downloaden via [deze link](#).

Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De PCL-5 is een zelfrapportage vragenlijst met 20 items, die de 20 symptomen van PTSS meet volgens de DSM-5.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

De vragenlijst is geschikt voor jongeren en volwassenen die mogelijk kenmerken vertonen van PTSS.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA blijkt dat er sprake is van PTSS-klachten bij de ouder.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Om toegang te krijgen tot de handleiding dient men zich te registreren via de website van ARQ Stichting Centrum '45. De PCL-5 is nog niet genormeerd en er zijn geen officiële afkappunten voor Nederland. In Amerika heeft wel meer onderzoek plaatsgevonden. Hier is onder andere een goede interne consistentie en test-hertest betrouwbaarheid gevonden ([Bovin et al., 2016](#)).

Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid (LIRIK) (ten Berge, Eigenraam & Bartelink, 2014)

Circa 15-20 minuten.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Er zijn geen kosten aan het gebruik van het instrument verbonden. Het instrument is vrij beschikbaar via [deze link](#).

Gebruik vraagt om basiskennis van kindermishandeling, signaleren, handelen en bespreken van zorgen met ouders en kinderen.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De LIRIK is bedoeld om een vermoeden van kindermishandeling of onveilige opvoedingssituatie te onderkennen en het risico op kindermishandeling in de toekomst in te schatten. Het instrument is bedoeld ter ondersteuning van het besluitvormingsproces van hulpverleners.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Kinderen en jongeren van alle leeftijden. De professional die in zijn dagelijks werk de veiligheid van jeugdigen beoordeelt, vult de LIRIK in op basis van informatie uit gesprekken die zijn gevoerd met de ouders, het kind of derden.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als er uit de Kindcheck vermoedens van kindermishandeling blijken.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

In de handleiding staat nadrukkelijk dat de LIRIK niet gebruikt moet worden als beslissend instrument. De LIRIK helpt bij het beoordelen over een situatie, niet bij het beslissen wat er vervolgens moet gebeuren.

Terug naar [keuzehulp](#)

Mediator's Assessment of Safety Issues and Concerns (MASIC) (Pokman et al., 2014; de Ruijter et al., 2020)

Wordt niet beschreven.

Gestructureerd professioneel oordeel.

De MASIC is beschikbaar en kan via corine.deruiter@maastrichtuniversity.nl gratis opgevraagd worden.

Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper. Alvorens dient er een training van een dagdeel te worden gevolgd, meer informatie via [deze link](#).

Terug naar [keuzehulp](#)

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De MASIC biedt een gestructureerde beoordeling of mediation een optie is voor bij ouderparen die in een (conflict)scheiding verwickeld zijn.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Het gestructureerde interview wordt bij elke ouder apart afgenomen en vraagt gedetailleerd naar verschillende vormen van partnergeweld, zoals emotionele mishandeling, dwingende controle, lichamelijk geweld, seksueel geweld en stalking.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA een (v)chtscheiding blijkt, waarbij de vraag is of mediation een oplossing zou kunnen zijn.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De MASIC is een instrument uit Amerika. In Midden- en West-Brabant is in het kader van het ZonMw project Verbetering Ketenaanpak Conflictscheidingen (2015-2017) bij Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming en Sterk Huis, een pilot met de MASIC uitgevoerd. Via [deze link](#) is daar meer over te lezen.

Montreal Cognitive Assessment Dutch (MOCA-D) (Dautzenberg & de Jonghe, 2004)

Circa 10 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten aan het gebruik van het instrument verbonden, te downloaden via [deze link](#) of [deze link](#).

Interpretatie dient te gebeuren door professionals met expertise op cognitieve ontwikkeling, na training en certificatie.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De MOCA is een beknopt screeningsinstrument voor het meten van cognitieve achteruitgang.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Oorspronkelijk is het instrument ontwikkeld voor mensen met een Mild Cognitive Impairment (MCI). De MoCa kan ook gebruikt worden bij ziektebeelden die gepaard gaan met neurologische achteruitgang. De cliënt moet alleen, zonder hulp van anderen, de vragenlijst invullen.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA het vermoeden van een (licht) verstandelijke beperking blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Het instrument is opgebouwd met 11 opdrachten, verdeeld over 8 domeinen: executieve functies, visuospatiële vaardigheden, aandacht, concentratie en werktempo, taal, korte termijn geheugen en oriëntatie. Er zijn een aantal publicaties verschenen over de methodologische kwaliteit van het instrument en over de bruikbaarheid en validiteit.

Terug naar [keuzehulp](#)

SafetyNed

Wordt niet beschreven.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Het instrument is niet vrij beschikbaar. Meer informatie is te vinden via de website van SafetyNed.

Na een training via SafetyNed wordt het instrument aangeleverd, omdat men basiskennis moet hebben hoe de tool in te zetten en hoe te handelen. Een training is dus noodzakelijk.

Terug naar keuzehulp

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Het instrument helpt om te bepalen of er sprake is van een digitale onveiligheid, bijvoorbeeld inlogcodes of GPS-trackers die ook bij anderen bekend zijn. Het instrument helpt daarbij om de verschillende aspecten van digitale onveiligheid uiteen te zetten.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

De vragenlijsten van SafetyNed wordt ingezet op het moment dat een slachtoffer in de opvang komt. Slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties worden vaak online en via social media lastiggevallen, bedreigd of in de gaten gehouden.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA een vermoeden van digitale onveiligheid blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Er is één verdiepende vragenlijst beschikbaar. SafetyNed is een initiatief van vier organisaties in de vrouwenopvang: Arosa, Blijf Groep, Moviera en Perspektief. SafetyNed is de Nederlandse versie van het succesvolle Amerikaanse Safety Net.

Screening Assessment for Stalking and Harassment (SASH) (Voerman & Brandt, 2015)

Wordt niet beschreven.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Er zijn geen kosten aan het gebruik. De vragenlijst is te vinden als bijlage in [deze publicatie](#).

Het instrument is ontworpen voor professionals die geen experts zijn op dit gebied. Wel is het handig om een vervolganalyse te laten doen door een gespecialiseerde beoordelaar.

Terug naar [keuzehulp](#)

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Het instrument helpt om te bepalen bij welke zaken er meer kans is op fysiek geweld of langdurige stalking. Het instrument bestaat uit 16 items. De items geven onder andere inzicht in de aard van het stalken, de geestelijke toestand van de dader en bijzonderheden in de geschiedenis en huidige omstandigheden van de dader. De totaalscore leidt tot een niveau van ongerustheid (hoog, gemiddeld, laag), gekoppeld aan vervolgstappen.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

De SASH kan gebruikt worden als sprake is van een patroon van stalken of lastigvallen bij de cliënt. Stalking is een patroon van herhaaldelijke, ongewenste communicaties of contacten die bezorgdheid, vrees of angst veroorzaken bij het slachtoffer.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA een vermoeden van stalking blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De Nederlandse vertaling, bewerking, verspreiding is gebeurd door Voerman & Brandt (2015).

Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) (Theunissen et al., 2019; Goedhart et al., 2003)

Circa 15 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn geen kosten aan het gebruik verbonden en is vrij beschikbaar te downloaden via [deze link](#).

De vereiste voorkennis staat niet specifiek beschreven.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De SDQ is een korte screeningslijst die de psychosociale problemen, sterke kanten van het kind en de invloed van psychosociale problemen meet. De SDQ bevat 25 items, onderverdeeld in 5 subschalen: hyperactiviteit/aandachtstekort; emotionele problemen; problemen met leeftijdsgenoten; gedragsproblemen; pro sociaal gedrag.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Er zijn drie vragenlijsten. De vragenlijst kan ingevuld worden door ouders, leerkrachten en dagleidsters. De doelgroep is opgesplitst in kinderen van 2 tot 4 jaar, 4 t/m 16 jaar, en 11 t/m 16 jaar. De SDQ dient door minimaal twee informanten ingevuld te worden.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA het vermoeden van psychische problematiek bij de kinderen blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

In 2000 is de vragenlijst vertaald in het Nederlands door Treffers en van Widenfelt in samenwerking met Goodman (Goedhart et al., 2003).

Terug naar [keuzehulp](#)

Schokverwerkingslijst voor Kinderen (SVLKJ) (Alisic, Eland & Kleber, 2006)

Circa 10 tot 15 minuten (afhankelijk van de leessnelheid van het kind).

Actuarieel instrument.

Er zijn kosten aan gebruik van verbonden, de materialen zijn te bestellen via [Boom Psychologie](#) en [Psychiatrie](#).

Diagnostiek dient te gebeuren door HBO- en WO-geschoolde professionals, die basiskennis hebben van trauma-verwerking.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De (SVLK) meet posttraumatische stressreacties bij schokkende gebeurtenissen. De SVLK bestaat uit 34 items verdeeld over vier subschalen: herbeleving, vermijding, verhoogde prikkelbaarheid en overige kindspecifieke reacties.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Kinderen en adolescenten van 8 tot en met 18 jaar, en ouders van kinderen van 4 tot en met 18 jaar. In het algemeen wordt aanbevolen om ook informatie in te winnen van ouders over de symptomen van het kind. Mede daarom is er bij de SVLK ook een Vragenformulier Ouder beschikbaar. De items van de ouderversie zijn dezelfde als die van de kindversie, maar zijn geherformuleerd vanuit het perspectief van de ouder.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA een vermoeden van PTSS-klachten bij de kind(eren) blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Volgens [kenniscentrum KJP](#) is zowel de betrouwbaarheid, als criteriumvaliditeit als criteriumvaliditeit onvoldoende.

Terug naar [keuzehulp](#)

Trauma Symptom Checklist for Young Children (TSCYC) (Tierolf, Lamers-Winkelmann & Briere, 2014)

Circa 15 minuten

Actuarieel instrument.

Er zijn kosten aan het gebruik verbonden. Materialen zijn aan te schaffen via [deze link](#).

Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De TSCYC is een instrument dat inzicht biedt in de symptomen van posttraumatische stress bij kinderen in de leeftijd van 3 tot en met 12 jaar. De resultaten kunnen gebruikt worden voor het onderbouwen en vaststellen van een eventuele PTSS-diagnose.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

De vragenlijst gaat over kinderen in de leeftijd van 3 t/m 12 jaar, maar wordt ingevuld als zelfevaluatie door ouders. Ouders beantwoorden 90 vragen, waarbij zij aangeven hoe vaak bepaalde symptomen voorkwamen bij hun kind.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA een vermoeden van PTSS-klachten bij de kind(eren) blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

Er is ook een versie voor oudere kinderen (8-16 jaar) beschikbaar, de TSCC. Er is niet bekend wat de scores van het Nederlandse instrument zijn op het gebied van betrouwbaarheid en validiteit. Er is een [Amerikaanse studie](#) gedaan naar betrouwbaarheid en validiteit.

Terug naar [keuzehulp](#)

Trauma Screening Vragenlijst (TSV-RT) of Trauma Screening Questionnaire (TSQ) (Dekkers et al., 2010)

Afnameduur wordt niet beschreven.

Gestructureerd professioneel oordeel.

Het instrument is vrij verkrijgbaar via [deze link](#).

Interpretatie dient te gebeuren door een gedragswetenschapper.

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

De TSV is een screeningsinstrument gericht op de aanwezigheid van trauma.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Het is een zelfscreening die door volwassenen ingevuld kan worden.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Als uit de risicoscreening GIA een vermoeden van aanwezigheid van trauma bij de cliënt blijkt.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

De vragenlijst is te vinden onder de afkorting TSV, maar ook TSQ naar de Engelse vertaling.

Utrechtse Coping Lijst (UCL) (Scheurs et al., 1993)

Circa 15 minuten.

Actuarieel instrument.

Er zijn kosten aan het gebruik verbonden. De materialen zijn aan te schaffen via [Pearson Education](#).

Interpretatie gebeurt door een 'B' gekwalificeerde professional (bijvoorbeeld een psycholoog of gedragswetenschapper).

1. Met welk doel zet je dit instrument in?

Bepalen van de wijze waarop iemand omgaat (coping) met stressvolle gebeurtenissen, door middel van een zelfevaluatie. De UCL meet copinggedrag, dat wil zeggen de manier waarop iemand omgaat met problemen of stressvolle situaties. Coping wordt hierbij opgevat als een persoonlijkheidsstijl. De UCL bestaat uit 47 items verdeeld over zeven schalen: Actief aanpakken, Palliatieve reactie, Vermijden, Sociale steun zoeken, Passief reactiepatroon, Expressie van emoties en Geruststellende gedachten. Alle items worden beoordeeld op een vierpuntsschaal: zelden of niet, soms, vaak, zeer vaak.

2. Voor welke doelgroep zet je dit instrument in?

Volwassenen en adolescenten vanaf 14 jaar.

3. Op welk moment neem je dit instrument af?

Om aanvullende informatie te vergaren om iemands hulpbehoefte in kaart te brengen.

4. Wat is verder nog handig om te weten?

In het najaar verschijnt een nieuwere versie, de UCL-R. De COTAN beoordeling dateert uit 1994 en is verouderd.

Terug naar [keuzehulp](#)

Referenties

Augeo (2021). *Handleiding Kindcheck*. Driebergen: Augeo.

Alisic, E., Eland, J., & Kleber, R. J. (2006). *Schokverwerkingslijst voor Kinderen (SVLK)*. Zaltbommel/Utrecht: Instituut voor Psychotrauma i.s.m. Klinische & Gezondheidspsychologie (UU) en Psychotraumacentrum voor Kinderen en Jongeren (UMC Utrecht).

Beurs, E. de (2008). *Brief symptom inventory handleiding*. Leiden: PITS B.V.

Beurskens, S., van Peppen, R., Swinkels, R., Vermeulen, H., & Wittink, H. (2020). *Metten in de praktijk*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Berge, I. ten, & Eijgenraam, K., & Bartelink, C. (2014). *Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling (LIRIK)*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut. Geraadpleegd op 16 mei 2023 van <https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-07/Licht-Instrument-Risicotaxatie-Kindveiligheid.pdf>.

Berge, I. ten, Eijgenraam, K., & Bartelink, C. (2014). *Licht Instrument Risicotaxatie Kindermishandeling (LIRIK). Toelichting & instructie*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

Boeschoten, M. A., Bakker, A., Jongedijk, R. A., & Olf, M. (2014). *Life Events Checklist for DSM-5: Nederlandstalige versie*. Oestgeest: Stichting Centrum '45 partner in Arq Psychotrauma Expert Groep.

Boeschoten, M. A., Bakker, A., Jongedijk, R. A. & Olf, M. (2014). *PTSS Checklist volgens de DSM-V: Nederlandse vertaling*. Oestgeest: Stichting Centrum '45 partner in Arq Psychotrauma Expert Groep.

Referenties

Bovin, M. J., Marx, B. P., Weathers, F. W., Gallagher, M. W., Rodriguez, P., Schnurr, P. P., & Keane, T. M. (2016). Psychometric properties of the PTSD Checklist for diagnostic and statistical manual of mental disorders-fifth edition (PCL-5) in veterans. *Psychological Assessment, 28*(11), 1379-1391. doi:10.1037/pas0000254

Briere, J., Johnson, K., Bissada, A., Damon, L., Crouch, J., Gil, E., & Ernst, V. (2001). The Trauma Symptom Checklist for Young Children (TSCYC): reliability and association with abuse exposure in a multi-site study. *Child Abuse & Neglect, 25*(8), 1001-1014. doi:10.1016/s0145-2134(01)00253-8

Dautzenberg, P. L. J., & de Jonghe, J. F. M. (2004). *Montreal Cognitive Assessment: afname- en scoringinstructies: Nederlandse vertaling*. Geraadpleegd op 16 mei 2023 van <https://mocacognition.com/>.

Dekkers, A. M. M., Olff, M., & Näring, G. W. B. (2010). Identifying Persons at Risk for PTSD after trauma with TSQ in The Netherlands. *Community Mental Health Journal, 46*(1), 20-25. doi:10.1007/s10597-009-9195-6

Goedhart, A., Treffers, F., & van Widenfelt, B. (2003). Vragen naar psychische problemen bij kinderen en adolescenten: de Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ). *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid, 58*, 1018-1035.

Hehemann, K. P. (2016). *SASH: screening van stalkingszaken door de politie*. [Masterscriptie ten behoeve van Master Recherchekunde, Politieacademie]. Geraadpleegd op 25 mei 2023 van <https://www.politieacademie.nl/kennisenonderzoek/kennis/mediatheek/PDF/92738.PDF>

Kim, D. H., Michalopoulos, L. M., & Voisin, D. R. (2021). Validation of the Brief Symptom Inventory-18 among low-income African American adolescents exposed to community violence. *Journal of Interpersonal Violence, 36*, 984-1002. doi:10.1177/0886260517738778

Referenties

Kooij, L., & Lindauer, R. J. L. (2019). *Kind en Jeugd Trauma Screener*. Amsterdam UMC, Level.

Landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd Geweld (2020). *Checklist Eer Gerelateerd Geweld*. Den Haag: Landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd Geweld.

Ozer, S., Young, J., Champ, C., & Burke, M. (2016). A systemic review of the diagnostic test accuracy of brief cognitive tests to detect amnesic mild cognitive impairment. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 31(11), 1139-1150. doi:10.1002/gps.4444

Pokman, V., Rossi, F. S., Holtzworth-Munroe, A., Applegate, A. G., Beck, C. J. A., & D'Onofrio, B. M. (2014). Mediator's assessment of safety issues and concerns (MASIC): reliability and validity of a new intimate partner violence screen. *Assessment*, 21(5), 529-542. doi:10.1177/1073191114528372

Polderman, N., & Kellaert-Knol, M. G. (2012). *Handleiding Attachment Insecurity Screening Inventory 6-12 jaar (AISI 6-12 jaar)*. Haarlem: Basic Trust.

Ruijter, C. de (2011). Risicotaxatie bij relationeel geweldplegers in de praktijk: de B-SAFER. *GZ-Psychologie*, 3(7), 24-33. doi:10.1007/s41480-011-0071-y

Ruijter, C. de, Marzolla, M., & Ramakers, N. (2020). De conflictscheiding als complexe problematiek. *Pedagogiek*, 40(2), 205-231. doi:10.5117/PED2020.2.004.DERU

Schreurs, P. J. G., Willige, G. van de, Brosschot, J. F., Tellegen, B., & Graus, G. M. H. (1993). *De Utrechtse Coping Lijst: UCL. Omgaan met problemen en gebeurtenissen*. Lisse: Swets en Zeitlinger.

Referenties

Spruit, A., Colonesi, C., Uittenbogaard, R., Willems, L., Wissink, I., & Noom, M. (2019). *Attachment Relationship Inventory - Caregiver Perception 2-5 years (ARI-CP 2-5)*. Handleiding. Haarlem: Basic Trust.

Spruit, A., Colonesi, C., Wissink, I., Uittenbogaard, R., Willems, L., Stams, G. J., & Noom, M. (2021). Development and validation of the Attachment Relationship Inventory – Caregiver Perception 2-5 years (ARI-CP 2-5): Psychometric structure, external validity, and norms. *Infant Mental Health Journal*, 1-18. doi:10.1002/imhj.21909

Theunissen, M. H. C., Wolff, M. S., Vugteveen, J., Timmerman, M. E., & de Bidt, A. (2019). *Handleiding voor het gebruik van de Strengths and Difficulties Questionnaire bij adolescenten (12–17 jaar) binnen de Jeugdgezondheidszorg: vragenlijst voor het signaleren van psychosociale problemen*. Leiden: TNO.

Thissen, A. J. A. M., van Bergen, F., de Jonghe, J. F. M., Kessels, R. P. C., & Dautzenberg, P. L. J. (2010). Bruikbaarheid en validiteit van de Nederlandse versie van de Montreal Cognitive Assessment (MoCA-D) bij het diagnosticeren van Mild Cognitive Impairment. *Tijdschrift voor Gerontologie en Geriatrie*, 41(6), 231-240. doi:10.1007/s12439-010-0218-0

Tierolf, B., Lamers-Winkelmann, F., & Briere, J. (2014). *TSCYC Vragenlijst over traumasymptomen bij jonge kinderen*. Amsterdam: Hogrefe Uitgevers.

Van der Put, C., Assink, M., & Stams, G. J. (2015). *Actuarieel Risicotaxatie Instrument voor Jeugdbescherming (ARIJ): eindrapport*. Amsterdam: Afdeling Forensische Orthopedagogiek UvA.

Van der Put, C., Hermanns, J., & Sondeijker, F. (2016). Inschatten van het risico op kindermishandeling bij aanvang van gezinsinterventies: De predictieve validiteit van de Nederlandse versie van de California Family Risk Assessment (CFRA). *Kind & Adolescent*, 37(4), 213-229. doi: 10.1007/s12453-016-0130-7

Referenties

Verlinden, E., van Laar, Y. L., van Meijel, E. P. M., Opmeer, B. C., Beer, R., de Roos, C., Bicanic, I. A. E., Lamers-Winkelmann, F., Olf, M., Boer, F., & Lindauer, R. J. L. (2014). A parental tool to screen for posttraumatic stress in children: first psychometric results. *Journal of Traumatic Stress, 27*(4), 492-495. doi:10.1002/jts.21929

Verlinden, E., & Lindauer, R. (2017). *Vragenlijst voor het screenen op posttraumatische stressklachten bij kinderen van 8 tot 18 jaar*. Bergen: Children and War foundation.

Tan, S. & Lünemann, M. (2023). *Handleiding bij de Risicoscreening opvang slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties*. Bureau Tangram/Verwey-Jonker Instituut.

Vial, A., van der Put, C., & Assink, M. (2020). *Validatie en doorontwikkeling van de ARIJ-Risicotaxatie*. Amsterdam: Expertisecentrum Forensische Orthopedagogiek UvA.

Voerman, B. E., & Brandt, C. (2015). *Screening Assessment for Stalking and Harassment (SASH). Nederlandse vertaling, bewerking en verspreiding*.

Weathers, F. W., Blake, D. D., Schnurr, P. P., Kaloupek, D. G., Marx, B. P., & Keane, T. M. (2013). *The Life Events Checklist for DSM-5 (LEC-5)*. Instrument beschikbaar via National Center for PTSD at www.ptsd.va.gov.

Colofon

Deze uitgave is tot stand gekomen in opdracht van Vereniging Valente en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), in samenwerking met de bijzondere leerstoel Rechtsantropologie aan de Open Universiteit (OU) en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De uitgave is ontwikkeld door het lectoraat Veiligheid in Afhankelijkheidsrelaties van Avans Hogeschool 's-Hertogenbosch en de Open Universiteit, en na 7 juli 2023 overgedragen aan Valente. Valente zal zorgdragen voor actualisering en onderhoud.

Met speciale dank aan Mijke Caminada, Sander van Arum, Sanne Moussa en Michelle Wismans voor het meelesen tijdens het proces en het geven van feedback.

Copyright © 2023

Auteurs: Glenn van den Akker, Merel de Jong & Janine Janssen

Jaar van uitgave: 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

Dit product komt voort uit een samenwerking tussen:

Open Universiteit

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Centre of Expertise
Veiligheid & Veerkracht
Een initiatief van **avans**

Deel deze QR code om de
Toolbox Instrumenten voor
gebruik in de opvang van
slachtoffers van geweld in
afhankelijkheidsrelaties te
verspreiden onder je collega's.

